

Školitelský posudek bakalářské práce

Jána Országha

Jóga a Bůh

ÚJCA FFUK 2013, 75 stran

Tématu bakalářské práce Jóga a Bůh se Ján Országh věnuje již několik let, což je nepochybně znát nejen na celkové vyzrálosti předkládaného textu, ale i na jeho rozsahu, který překračuje 100 normostran a zdaleka tak přesahuje požadavek na rozsah bakalářské práce.

V prvních třech kapitolách autor nejprve vymezuje klíčový pojem jógy, nastiňuje filosofický systém sánkhji, s níž škola jógy sdílí řadu doktrín, a podrobně popisuje osmidílný systém jógy a její rozdíly oproti sánkhje. Čtvrtou kapitolu věnuje konceptu Íšvary a jeho roli v jógovém systému. Systematicky tak postupuje k dokázání své teze, předložené v klíčové páté kapitole, že koncept Íšvary byl v systému jógy přítomen od jeho samého počátku, a to jako spekulativní, nikoli zkušenostní koncept. Vymezuje se nejen vůči názoru, že pojem Íšvary byl do systému jógy doplněn později v souvislosti s bhaktickým náboženským hnutím či dokonce implementován zvenčí (Garbe, Frauwallner), ale i proti tezi zkušenostního pojetí Íšvary v józe (Eliade, Feuerstein), a své závěry dokládá přesvědčivou argumentací. Šestá kapitola předkládá názor, že k posunu pojetí Íšvary došlo v až pozdějších komentářích (Vjása, Váčaspati), sedmá kapitola uzavírá práci rekapitulací celé teze.

Kromě autorova detailního vhledu do pojednávané problematiky text prokazuje rovněž jeho dobrou znalost sanskrtu. Je protkán řadou citací z primárních pramenů, především Pataňdzalioho Jógasúter a Íšvarakršnovy Sánkhjakáriky, ale i četnými odkazy na relevantní pasáže v Bhagavadgítě a Upanišadách. Práce je opatřena úctyhodným poznámkovým aparátem a bohatým seznamem použité primární a sekundární literatury. Svou úrovní výrazně vyčnívá nad obvyklou úroveň nejen bakalářských, ale troufám si tvrdit i řady diplomových prací. Jednoznačně proto navrhuji hodnocení „výborně“ a doufám, že se autor, jak naznačuje v závěru, k tomuto tématu ještě vrátí a dále jej rozpracuje alespoň do podoby odborné stati.

V Praze dne 6.9.2013

PhDr. Petr Duda

